

پیک مام

ویژه‌ی راه دور

شماره‌ی ۱۴۶ بهمن ۱۴۰۰

درباره‌ی پیک مام ویژه‌ی راه دور

موسسه مادران امروز (مام) به منظور اطلاع‌رسانی به گروه‌های بهره‌گیر از راه دور، ارتباط گروه‌ها با یکدیگر، تبادل تجربه، خبردار شدن از نظرها و پیشنهادهای و رفع اشکال‌ها و ابهام‌های موجود در طول کار گروه‌های بهره‌گیر از راه دور، پیک مام ویژه‌ی راه دور را تهیه کرده است. از سال ۱۳۹۸ پیک مام ویژه‌ی راه دور مسئولیت اطلاع‌رسانی داخلی مؤسسه را نیز بر عهده گرفته است. جمع‌بندی کل فعالیت‌های مؤسسه در پایان هر سال در «پیوست پیک مام» به علاقه‌مندان ارائه می‌شود.

فهرست مطالب

همکاران این شماره: مرضیه شاه‌کرمی، بهار عابدینی، شیدا اکبری	۳	گزارش‌های کتابخوانی
نشانی مؤسسه مادران امروز (مام): خیابان ولیعصر، ابتدای خیابان شهید مطهری، خیابان سربداران، نبش جهانسوز، شماره‌ی ۳۷، واحد یکم (زیر همکف)، کد پستی: ۱۵۹۵۸۳۳۱۱۱	۵	مناسبت‌ها: روز جهانی تالاب‌ها
تلفن و دورنگار: ۰۲۱-۸۸۸۹۰۳۴۵، ۰۲۱-۸۸۹۰۱۴۳۶	۷	خواندنی‌ها: علم و شبه‌علم
۰۲۱-۸۸۷۲۸۳۱۷	۱۰	پاسخ به پرسش‌های گروه‌های کتابخوانی
سایت: www.madaraneemrooz.com	۱۱	کارگاه‌های برگزارشده
پست الکترونیکی: info@madaraneemrooz.com	۱۲	معرفی کتاب بزرگسال
کانال اطلاع‌رسانی: https://telegram.me/madaraneemrooz1	۱۳	معرفی کتاب کودک و نوجوان
صفحه‌ی اینستاگرام: @madaran_e_emrooz		

گزارش‌های کتابخوانی گروه‌های راه دور

از ۱۴۰۰/۱۰/۲۰ تا ۱۴۰۰/۱۱/۲۰

گروه: مانا	گروه: زیتون	گروه: نوجوان من
هماهنگ کننده: بهار عابدینی	هماهنگ کننده: آسیه شریعتی	هماهنگ کننده: منیژه چهره نگار
تهران	قائم‌شهر	تهران
گروه: باراد	گروه: بانوان پویا	گروه: بهاران
هماهنگ کننده: فریبا یاراحمدی	هماهنگ کننده: منیژه چهره نگار	هماهنگ کننده: مریم هدایتی زاده
کرمانشاه	تهران	ساری
گروه: دوستان	گروه: بوعلی ۲	گروه: اندیشه سبز
هماهنگ کننده: زهرا محسنی	هماهنگ کننده: آسیه شریعتی	هماهنگ کننده: فرزانه منفرد
تهران	قائم‌شهر	تهران
گروه: باران	گروه: مادر و کتاب	گروه: شهاب
هماهنگ کننده: فریبا یاراحمدی	هماهنگ کننده: فرزانه منفرد	هماهنگ کننده: آسیه شریعتی
کرمانشاه	تهران	قائم‌شهر
گروه: کتاب و رهایی ۲	گروه: کتاب و رهایی ۱	گروه: کودکان و صلح
هماهنگ کننده: فاطمه امیرشکاری	هماهنگ کننده: فاطمه امیرشکاری	هماهنگ کننده: فرزانه کمال‌زاده
کرج	کرج	کرج
	گروه: آیین تربیت	
	هماهنگ کننده: نرگس ترشیزی	
	قائم‌شهر	

گزارشی کوتاه از برگزاری دوره‌ی پیگیری مدیریت بر خود در قائمشهر

موسسه مادران امروز، به مناسبت آغاز بیست و چهارمین سالگرد تاسیس خود، دوره‌ی مجازی پیگیری مدیریت بر خود، ویژه‌ی گروه‌های راه دور قائمشهر، را از تاریخ ۲۱ آذر ۱۴۰۰ تا ۱۷ بهمن ۱۴۰۰ با کارشناسی سرکار خانم احمدی و با حضور ۵۰ نفر برگزار کرد.

این دوره شامل ۵ جلسه‌ی آنلاین یک هفته در میان، در فضای اسکایپ و از ساعت ۳/۵ تا ۵ و ۵ جلسه‌ی آفلاین یک هفته در میان در فضای واتس‌آپ از ساعت ۹ صبح تا ۵ بعدازظهر و ویژه‌ی اعضای فعال در دوره مدیریت بر خود مجازی تابستان ۱۳۹۹ اجرا شد.

*این دوره از طرف موسسه رایگان اجرا شد و ورودی دریافت شده، زیر نظر گروه همفکری قائمشهر صرف هزینه‌های مربوط به برنامه‌های آموزشی گروه‌های راه دور خواهد شد.

تشکیل گروه جدید کتابخوانی مجازی شکوفه‌های بهاری را تبریک می‌گوییم. هماهنگ کننده این گروه خانم فرناز
رمضانی از شهر قائمشهر هستند.

جشن پایان کتاب یک دقیقه برای خودم گروه
آیین تربیت با هماهنگی خانم نرگس
ترشیزی/قائمشهر

مناسبت‌ها

۱۳ بهمن، روز جهانی تالاب‌ها

گروه محیط زیست موسسه مادران امروز

تالاب از نظر لغوی معادل واژه‌ی wetland «وتلند» به معنی اراضی خیس و متشکل از دو واژه‌ی «تال»، در گیلکی به معنی نیلوفر وحشی، و آب است و در اصل واژه‌ای هندی و به مفهوم آبگیر است.

در نگاه شورای عالی کشاورزی مناطقی که دارای نیزار، آب، پرند، ماهی، چمنزار و موجودات ذینفع از آن‌ها باشد، تالاب نامیده می‌شود. در این مناطق اکوسیستم روندی تکاملی دارد و به جنگل ختم می‌شود.

در تعریف کمیسیون تالاب‌های کشور، که در سال ۱۳۶۲ منتشر شده است، تالاب ناحیه‌ای از مظاهر طبیعی خدادادی است که در روند پیدایش، خاک آن به وسیله آب‌های سطحی و زیرزمینی به صورت اشباع در آمده و در طی یک دوره‌ی کافی و شرایط عادی محیطی تشکیل شده و دارای توالی زیستی است. این مجموعه اکوسیستم دارای جوامعی از گیاه‌ها و جانوران ویژه‌ای است که امکان سازگاری در چنین شرایط اکولوژیکی را داراست. از قبیل مرداب، باتلاق، برکه، آب‌بندان و شبیه آن.

در زمان برگزاری کنوانسیون رامسر (۱۳۶۲) از ۲۸۰ تالاب نام برده شده است. از این تعداد ۹۴ تالاب شناخته شده‌اند که ۲۵ تالاب در کنوانسیون رامسر شرایط ثبت بین المللی را داشته‌اند. مانند تالاب انزلی، گاوخونی، شادگان، هامون، ارومیه،... اما هر سال بر تعداد تالاب‌هایی که در معرض تهدید خارج شدن از لیست کنوانسیون رامسر (فهرست سرخ) هستند افزوده می‌شود.

برای مثال تالاب گاوخونی اخیراً از لیست کنوانسیون خارج شده است. با کمبود ریزش‌های جوی و سوءمدیریت‌ها، حیات دیگر تالاب‌ها نیز در معرض خطر قرار گرفته است.

یکی از افتخارات ایران در زمینه‌ی توجه به این اکوسیستم گرانبها این است که در سال ۱۳۵۰ شمسی (معادل ۱۹۷۱ میلادی) به همت، تلاش و دعوت اسکندر فیروز اولین معاهده‌ی جهانی در ارتباط با حفظ تالاب‌ها در ایران و در شهر رامسر شکل گرفت؛ که از آن پس به معاهده‌ی رامسر شهرت یافت. متأسفانه طی دو سال گذشته تلاش‌هایی صورت گرفته است که لوگوی رامسر را از سالگرد کنوانسیون حذف کنند و با بی توجهی مسئولان این موضوع در ابهام باقی مانده است. طی کنوانسیون تالاب‌ها در سال جاری ۴ واژه در راس توجه‌ها قرار گرفته است.

۱. مدیریت

برای حفاظت از تالاب‌ها به عزمی ملی و تدوین برنامه‌های اصولی و منطقی نیاز است. برنامه‌هایی که به‌دور از شعار و حرف‌های کلی باشد. برای مثال لایروبی‌هایی گسترده رودخانه‌های منتهی به تالاب‌ها و جلوگیری از سیاست‌هایی که موجب خشک کردن تالاب‌ها با هدف ویلاسازی و ثروت‌اندوزی کوتاه‌مدت از اقدامات موثر در این عرصه هستند.

۲. ترمیم و احیا تالاب‌ها

شاید فکر کنیم که برای نجات تالاب‌ها دیر شده است اما این‌طور نیست. مشکلات و معضلات پیش آمده بزرگ و لاینحل به نظر می‌رسد، ولی هنوز هم می‌توان با اقداماتی اصولی و فوری و با برنامه‌ای دقیق، درست و قاطع تالاب‌های کشور را احیا کرد. احیا تالاب سولدوز توسط مردم محلی و فعالین محیط زیست شهرستان نقده شاهدهی بر این مدعا است.

تامین بی چون و چرای حقابه تالاب‌ها، حفاظت از حریم آن‌ها، قطع آلودگی‌ها و بهره‌برداری‌های غیر اصولی، توجه به معیشت مردم محلی در کنار فرهنگ‌سازی و آموزش، بخشی از کارهایی هستند که برای ترمیم تالاب‌ها باید انجام داد.

۳. ارزش تالاب‌ها

دانش و اطلاعات لازم و کاربردی اولین گام برای این اقدام است. حفاظت از تالاب‌ها برای حفظ اکوسیستم جغرافیایی منطقه لازم و حیاتی است. وجود تالاب‌ها پیوند بسیار عمیقی با تنوع زیستی، آب و هوا، منابع آب و خاک و حتی اقتصاد محلی و جامعه دارد. وقتی تالابی رو به خشکی می‌رود فقط گونه‌های جانوری و گیاهی و خاک آسیب نمی‌بینند بلکه کیفیت آب و هوای آن منطقه به شدت کاهش می‌یابد. همچنین وضعیت سلامت و معیشت مردم محلی آسیب می‌بیند و معضلات اجتماعی بسیاری پدید می‌آید. برای مثال اگر تالاب‌ها آب خود را از دست دهند و خشک شوند منشا گرد و غبار در منطقه می‌شوند که خود مشکلات عدیده‌ای را به همراه دارد (مانند خشک شدن هورالعظیم در خوزستان)

۴. دوست داشتن تالاب‌ها

لازم است اطلاعات علمی و کاربردی درباره‌ی تالاب‌ها و جغرافیا و اشکال‌های پیش آمده به دست آورد. وقتی حساسیت و دوست داشتن در لایه‌های مختلف جامعه و در سطوح خرد و کلان شکل بگیرد، می‌توان بیش‌تر به تغییر وضعیت تالاب‌ها امیدوار بود و در جامعه قدم‌هایی هر چند کوچک و به اشکال مجازی و غیرمجازی برداشت و حامی پروپاقرص حفاظت از تالاب‌ها شد و کنش‌گری محیط زیستی را تمرین کرد.

خواندنی‌ها

علم و شبه علم

گزیده‌ای از وبسایت‌های متمم و ویکی‌پدیا

جهان امروز جهانی نیست که کسی به سادگی بتواند بگوید به علم اعتقادی ندارد. اما واقعیت این است که بسیاری هنوز روش علمی و نگرش علمی را به رسمیت نمی‌شناسند یا به آن علاقه‌مند نیستند.

برای ارزیابی این که یک گزاره علمی است یا غیرعلمی، معیارهای مختلفی مطرح شده است. برخی از مهم‌ترین این معیارها را در این جا می‌خوانیم:

نخستین معیار علمی بودن یک پدیده امکان راستی‌آزمایی آن است. فرض کنید کسی به شما بگوید که داخل هر تخم مرغ قبل از آن که شکسته شود یک قورباغه وجود دارد که به محض به وجود آمدن نخستین ترک روی پوسته، به ماده‌ی لزج سفید و زرد رنگی تبدیل می‌شود! شما به هیچ وجه روشی برای راستی‌آزمایی این حرف ندارید. کافی است تخم مرغ را بشکنید و بگویید در آن قورباغه ندیده‌اید. طرف مقابل توضیح خواهد داد که با نخستین ترک روی پوسته، قورباغه تغییر ماهیت داده است! شما می‌گویید می‌توانم از X-Ray استفاده کنم؟ طرف مقابل می‌گوید: نه! اثر X-Ray دقیقاً مانند اثر ترک است. ممکن است ادعای قورباغه‌ی داخل تخم مرغ، درست یا نادرست باشد. اما حتی اگر این ادعا درست باشد، علمی نیست. کسانی که درباره‌ی علم و روش علمی صحبت می‌کنند ادعا ندارند که هرچه علمی نیست، نادرست است. بلکه تأکید دارند که هر واقعیتی علمی نیست. به همین دلیل گاه تاریخ را از تاریخ تحلیلی تفکیک می‌کنند. تاریخ علم نیست. مجموعه‌ای از داستان‌هاست که امکان راستی‌آزمایی کامل آن‌ها الزاماً وجود ندارد. فقط با استفاده از شواهد و قرائن می‌توان حدس‌هایی زد که هر داستان تاریخی تا چه حد می‌تواند به واقعیت نزدیک بوده باشد. اما تاریخ تحلیلی روش علمی خاص خود را دارد. حرف‌ها و تحلیل‌ها و ادعاهای آن، در رویدادهای مختلف قابل نقد و بررسی و ارزیابی است. می‌توان مثال‌های مختلفی را در رد یا تایید تحلیل‌ها جست‌وجو کرد و به این شکل میزان اعتبار یک تحلیل را سنجید.

دومین معیار علمی بودن یک پدیده، تکرارپذیری آن است. اگر آزمایشی یک بار انجام شده و نتایج آن گزارش شده، هر چه قدر هم که این آزمایش در فضای دقیق و با نظارت کامل انجام شده باشد، حتماً باید تکرارپذیر باشد یعنی افراد گوناگون در نقاط مختلف کره‌ی زمین و در زمان‌های مختلف، اگر همان ابزارها و شرایط را فراهم کنند باید بتوانند همان نتیجه را بگیرند. تاریخ علم، با ادعاهای زیادی مواجه بوده است که فقط یک بار آزمایش شده‌اند. ولی هرگز در هیچ شرایط دیگری، با وجود شبیه‌سازی همان فضا، نتیجه‌ی مشابهی گرفته نشده است!

برای اجرای روش علمی تحقیق، باید از تکنیک‌ها و شیوه‌های مختلف برای حذف جهت‌گیری ذهنی محقق استفاده شود. گسترده کردن نمونه‌ی آماری، یکی از این روش‌هاست. کسی که در مورد ویژگی‌های متولد ماه اردیبهشت و مقایسه‌ی آن با ویژگی‌های متولد تیر ماه صحبت می‌کند، نمی‌تواند با مطرح کردن دو مورد یا پنج مورد یا ده مورد از تجربیات شخصی خود، مدعی باشد که حرف‌اش علمی است.

تست‌های Blind یا کور روش دیگری هستند که باید مورد توجه قرار بگیرند. فرض کنیم می‌خواهیم به شکل علمی بررسی کنیم که میزان تعصب قومیتی در میان کدامیک از اقوام ایرانی بیشتر است. تنها در صورتی این تحقیق از آلودگی دور خواهد بود که محقق‌ی که گزارش‌ها و مصاحبه‌ها را مطالعه می‌کند، هرگز نداند که هر گفت‌وگو با کدام قومیت انجام شده است. یا اگر در مورد طعم دو نوشیدنی مقایسه‌ای علمی انجام می‌گیرد، مخاطبانی که این آزمون را انجام می‌دهند نباید نام و برند نوشیدنی را قبل از نوشیدن آن بدانند.

شبه‌علم عقایدی است که خود را به جای علم معرفی می‌کنند، در حالی که معیارهای کافی برای علمی بودن را ندارند. تشخیص علم از شبه‌علم گاهی اوقات بسیار دشوار است. تنوع بسیار گسترده در شبه‌علم‌ها سبب سردرگمی بیش‌تر در تاریخچه‌ی علم می‌شود.

عقاید شبه‌علمی ریشه در حداقل یکی از عوامل زیر دارند:

- اشتباهات شناختی رایج از تجربیات شخصی
- پوشش نادرست رسانه‌های جمعی
- عوامل اجتماعی فرهنگی
- آموزش علمی ضعیف یا نادرست

نشانه‌های شبه‌علم

فرار به رسانه: اصحاب شبه‌علم، ادعاهای خود را مستقیماً به رسانه‌های گروهی می‌برند. صحت و سلامت علم، وابسته به آن است که هر کشف تازه، در ابتدا به همتایان عرضه و توسط ایشان نقد شود. اما اصحاب شبه‌علم این مرحله را دور می‌زنند و یافته‌ها و یافته‌های خود را مستقیماً به رسانه‌های عمومی می‌برند.

توطئه‌اندیشی: اصحاب شبه‌علم مدعی هستند که بسیاری از نهادهای دارای قدرت و ثروت، در حمایت از علم رسمی و آکادمیک قرار گرفته‌اند و با توطئه و حق‌کشی مانع از ابراز وجود و ارائه یافته‌های ایشان می‌شوند.

تکیه بر مهمه به جای پیام: شبه‌علم بر یافته‌های اتفاقی که در اندازه‌گیری‌های علمی وجود دارند (و بهترین نمود آن‌ها در پزشکی، اثر دارونماست) تکیه می‌کند و با ترفندهای آماری سعی می‌کند که به جای پیام، مهمه را عمده‌سازی کنند و به نتیجه‌گیری‌های غیرمنطقی برسند. یافته‌های علمی ایشان مبتنی بر تغییرات تصادفی و یافته‌های اتفاقی در مطالعه‌هاست.

تکیه بر تک‌نگاری تجربه‌های شخصی: نقل تجربه‌های شخصی به صورت تک‌نگاری ادعاها، راه زنده ماندن خرافات در عصر علم تجربی بوده‌است. درحالی‌که علم، از طریق شواهد و داده‌ها پیشرفت می‌کند، نه از راه مدعیات ذهنی و فردی. شبه‌علم اما افرادی را جلوی ما می‌نشانند و بگویند که مدعیات آن‌ها را شخصاً تجربه کرده‌اند.

تکیه بر قدیمی و باستانی بودن ادعا: اهالی شبه‌علم بر این مدعا تکیه می‌کنند که صدها و بلکه هزاران سال پیش، باور مورد ادعای ایشان رواج داشته و مورد تأیید بزرگانی بوده‌است و به درست یا غلط از شخصیت‌های قدیمی شهیر یا مورد احترام، برای تأیید خود نقل قول می‌آورند.

کار در انزوا: اصحاب شبه‌علم معمولاً در انزوا کار می‌کنند. شفافیت را بر نمی‌تابند و یافته‌های خود را نیز معمولاً در مجامع و همایش‌ها و رسانه‌های ویژه‌ی خودشان مطرح می‌کنند.

پاسخ به پرسش‌های گروه‌های کتابخوانی

پرسش: قاطعیت با کودک از چه سنی مجاز است؟

پاسخ:

وقتی می‌گویید قاطعیت از چه سنی باید شروع شود به نظر می‌رسد که هنوز قاطعیت را با سخت‌گیری و خشونت یا چیزهای مشابه آن‌ها نزدیک می‌بینید در حالی که قاطعیت چنین مفهومی ندارد. قاطعیت یعنی پافشاری بر حرف یا کاری که مطمئن هستید لاقلاً برای شرایط شما درست است و قبول‌اش دارید. به این ترتیب قاطعیت هیچ منافاتی با ملایمت و صبوری ندارد. حالا خودتان فکر کنید که از چه سنی باید این‌طور رفتار کنید؟ آیا به نتیجه نمی‌رسید که همیشه باید این‌جور بود؟ مهم این است که ویژگی‌های سنی فرزندتان را به خوبی بشناسید و تفاوت‌های فردی او را با بچه‌های دیگر تشخیص دهید و قاطعیت را متناسب با آن ویژگی‌ها انجام دهید. خواندن کتاب قاطعیت را به شما پیشنهاد می‌کنیم.

کارگاه‌های برگزارشده

دوره‌ی ۶ جلسه‌ای رفتار با نوجوان با کارشناسی مرضیه شاه‌کرمی از تاریخ ۱۶ بهمن تا ۴ اسفند در مجتمع آموزشی پسرانه فرهنگ در حال برگزاری است.

دوره ۴ جلسه‌ای مدیریت بر خشم با کارشناسی ماریا ساسان نژاد از تاریخ ۱۹ بهمن تا ۶ اسفند در مجتمع آموزشی پسرانه فرهنگ در حال برگزاری است.

معرفی کتاب

نام کتاب: بچه‌های مان به ما چه می‌آموزند

نویسنده: پیرو فروچی

مترجم: مهسا ملک مرزبان

نشر: نی

معرفی: زهرا سلیمانی، کارشناس موسسه مادران امروز

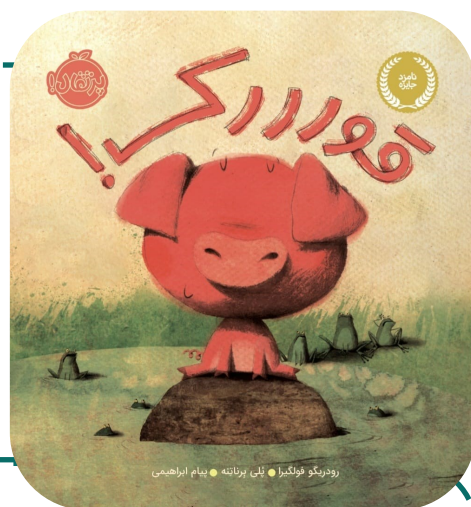
پیرو فروچی روان‌درمانگر ایتالیایی و نویسنده‌ی کتاب **بچه‌های مان به ما چه می‌آموزند؟** معتقد است سفر پدر و مادری راهی است به سوی تحول و تکامل و تجربیاتی که می‌تواند ما را غنی کند و هیچ درس و دانشگاهی نمی‌تواند این درس‌ها را به ما بیاموزد. همان‌طور که در ادامه‌ی عنوان کتاب آمده است: درس‌هایی درباره‌ی لذت زندگی، عشق و هشیاری. در این کتاب ما نوشته‌ها و یادداشت‌های یک روان‌درمانگر را که در زندگی با کودکان‌اش و مشاهده‌ی زندگی کردن آن‌ها و درس‌هایی که از آن‌ها می‌آموزد را می‌خوانیم، بسیاری از خاطرات مان یا زندگی روزانه‌مان با کودک مان برای مان تداعی می‌شود و با خود می‌گوییم: آه، این‌طور هم می‌شود نگاه کرد.

می‌آموزیم آگاه بودن یعنی دیدن واقعیت‌ها آن‌گونه که هستند، یعنی گذر از همه‌ی تهدیدها و رفتن به قلب موضوع‌ها متوجه می‌شویم چرا این قدر دوست داریم بچه‌های مان انتظارات مان را برآورده کنند؟ می‌فهمیم چرا کودکان عجله ندارند و یاد می‌گیریم صبر روش کار آمدی برای دوست داشتن است. متوجه می‌شویم چه‌طور رابطه‌ی والدین روی رفتار بچه‌ها تاثیر می‌گذارد و چگونه رفتار بچه‌ها می‌تواند به رابطه‌ی والدین آسیب بزند.

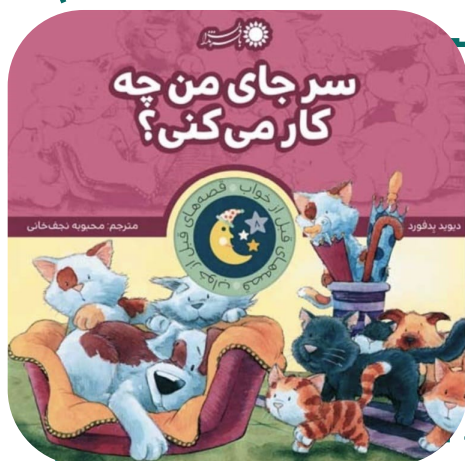
در زندگی با کودکان است که می‌آموزیم قطعیت‌های مان را با شک‌گرایی مثبت و سازنده کاهش دهیم و کنجکاوی را در درون خودمان تشویق کنیم. چگونه از بودن با آن‌ها، بازی با آن‌ها، تماشای آن‌ها لذت ببریم و... این جمله از کتاب می‌تواند وصف حال هر والدی باش:

پدر و مادر بودن کار راحتی نیست. هر بار که در حل مشکل یا مسئله‌ای ناتوان می‌مانم، احساس گناه یا شکست می‌کنم، اما زمانی که به موفقیت می‌رسم، حال این موفقیت هر قدر هم کوچک باشد، وقتی دلم را زنده می‌کنم یا از تخیلات عملی‌ام بهره می‌گیرم، احساس می‌کنم کامل شده‌ام و بیش‌تر حس زنده بودن به من دست می‌دهد. خواندن این کتاب می‌تواند برای همه‌ی والدین، چه آن‌ها که تازه دارای فرزند شده‌اند و چه آن‌ها که فرزندان‌شان بزرگ شده‌اند، آموزند و لذت‌بخش باشد. خواندن گروهی این کتاب را توصیه می‌کنم.

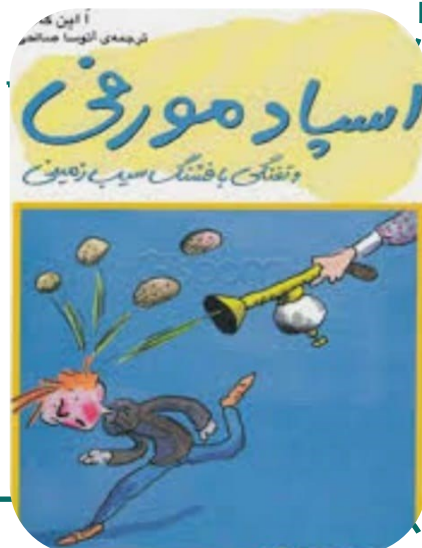
معرفی کتاب کودک و نوجوان

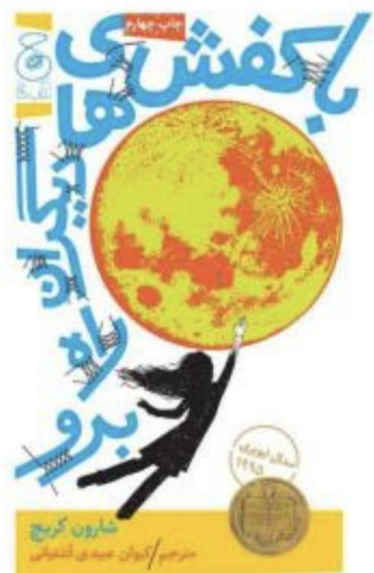
برای کودک پیش دبستان
قورررک
نویسنده: رودریگو فولگیورا
تصویرگر: پلی برناتنه
مترجم: پیام ابراهیمی
ناشر: پرتقال

برای کودک در سال‌های نخست دبستان
سر جای من چه کار می‌کنی؟
نویسنده: دیوید بدفورد
مترجم: محبوبه نجف‌خانی
ناشر: با فرزندان

برای کودک در سال‌های پایانی دبستان
اسپاد مورفی و تفنگی با فشنگ سیب زمینی
نویسنده: آین کالفر
مترجم: آتوسا صالحی
ناشر: افق

برای نوجوانان
با کفش‌های دیگران راه برو
نویسنده: شارون کریج
مترجم: کیوان عیب‌دی آشتیانی
ناشر: چشمه